

A Dugogics-Társaság vasárnapi felolvasó ülése

(A Délmagyarország munkatársától) A város-háza dísztermében vasárnap délután nagyszámú közönség jelenlétében felolvasó ülést tartott a Dugogics-Társaság hármaskörös emlékezés jegyében. Az ülést dr. Banner János egyetemi tanár, elnök nyitotta meg értékes, tanulmányok beillő megnyitójában megemlékezve a tatárjárás 700 éves évfordulójáról, képet adott arról a rendkívül értékes és egyedülálló tatárjárás kori leletről, amelyet az egyetem archaeológiai intézete őriz. Az értékes fejtegetést és méltalást meleg tapsokkal fogadta a felolvasó ülés közönsége, majd dr. Fűrész Oszkár gimnáziumi igazgató, a társaság főtárgya tartott igen érdekes felolvasást »A tatárök Magyarországon« címmel. Tanulmányában vázolta azokat a történelmi mozzanatokot, amelyek a mongolok hódító hadjáratát megelőzték, ismertette az akkori magyarországi állapotokat, majd szemléltető térképeken mutatta be Batu-kán hadművészetét és a mohi pusztán aratott győzelmének titkát. Megrázó képet festett arról a tragikus történelmi pillanatról, amikor a tatárhordák végignyargalták Euráziát. Előadását azzal fejezte be, hogy a második országalapító Szeged városának is újból megvetette alapját. A sok és mély mai tulajdonságot rejtő előadást nagy tetszéssel fogadta a hallgatóság.

Ezután dr. Diósi Géza kegyesrendi tanár emlékezett meg Juhász Gyula költészetéről, a költő halála negyedik évfordulója alkalmából. Az emlékezést maj lapunkban külön tárcában találja az olvasó. Dr. Banner János elnök felolvasta ezután Mátray László tanár két sikerült, izes novelláját, végül dr. Eckerdt Elek kereskedelmi iskolai igazgató nagyvonalú tanulmányában emlékezett Verdiről, a halhatatlan olasz zeneköltőről. Verdi életének idézése után színter és találon ismertette a Verdi-operák zenei és drámai szépségeit. Tanulmányában egyszerűsége képet adott egy a nagy zenei lángelméről, mint halhatatlan művéről. Eckerdt Elek előadását is meleg tapsokkal fogadta a hallgatóság. A felolvasó ülés dr. Banner János zárószavaival ért véget.

**Férfi és női kalapnádonságot
megérkeztek
KNITTEL
KÁRÁSZ UTCA 5 SZÁM**

Alakításokat modellek után vállalunk. Nemzeti Takarékosági és Unió-tag. 429

FELROBBAN ÁPR. 5-ÉN

a méregfő, ha kihúzzák a sorsjegyet és azt legkésőbb

A HÉT FOLYAMÁN

nem fizeti ki a

Pető Bankházban

463

Parragi György

Törökország viszonya Jugoszláviával, Görögországgal és Angliával

Múlt vasárnapi cikkünkben a szovjet-török viszony multját és várható alakulását fejtegettük. Akkori megállapításainkat, melyekben rámutattunk arra, hogy Ankara és Moszkva politikája ismét találkozott és a régi, Kemál és Lenin által kitaposott útra tért, igazolta a kedden nyilvánosságra hozott török-szovjet megnemtámadási és semlegességi nyilatkozat, amely a török külpolitikát legnyomasztóbb gondjától szabadította meg és Ankarának visszaadta szabadkéz politikájának lehetőségét. Ezt a felfogást ankarai beavatott helyen egy hasonlattal fejezik ki. Törökország e vélemény szerint eddig olyan háromszöghöz hasonlított, amelynek minden oldalára erős nyo-

más nehezedett: Németország, Anglia és Oroszország nyomása. Most az egyik oldal felszabadult a ráereszkedett teherrel és a török politika ismét egyensúlyi helyzetbe kerülhetett.

A belgrádi fordulat és Ankara

Múlt vasárnapi cikkünkben megígértük, hogy sorba vesszük Törökországnak a többi állammal szemben fennálló nemzetközi kötelezettségeit. A világdiplomácia legkiszokóbb eseménye, a jugoszláviai rezsim-változás természetesen a török-jugoszláv viszonyt helyezi előtérbe. Ankarában épp olyan óriási feltü-

*Hogy indul el a hallgatag hegyeknek,
S a fáradt esőnek vajjon hova ballag,
És töredéke honnan jő a dalnak?*

Arról a tiszai hajóról, mely a csendes folyón
ring, mikor:

*Hálót fon az est, a nagy, barna pók,
Nem mozdulnak a tiszai hajók,
Egyiken távol harmonika szól,
Tücsök felel rá esőndben valahol.
Az égi rónán ballag már a hold:
Ezüstösek a tiszai hajók.
Tüzeket raknak az égi tanyák,
Hallgatják halkán a harmónikát.
Magam a parton egymagam vagyok,
Tiszai hajók, néma társatok!
Ma nem üzennek hívó távolok,
Ma kikötöttünk itt hon, álmodok!*

Csendes életidill után vágyódott Szegeden s
ezt a hangulatát legjobban kifejezi a Szegedi in-
terieur c. versében:

*Pirosló abrosz, friss szalonna,
Bübos kementse, jó meleg,
Pár kurta rőf a szoba hossza,
Meggérnek a jó emberek!
Nagy ágy fölött a házi áldás,
Arany rámban a király,
Künn fanyar tavaszi szél lármáz,
Benn enyhe, renyhe félhomály.
Fölenged itten kósza szívem
S kakukkos óraként ketyeg,
Be jó a csend, az óbor itt benn,
Be jók e józan emberek!*

Remélte, hogy itt szülővárosában megtalálja
nyugalma: ...

*Itt nemennyi épül annyi emlék,
És emlékké szépül a remény.*

*Feledünk itt hűtelen szerencsét,
S kikötünk az álmok szigetén.*

És Juhász Gyula álmodik borongós, lassan bá-
natos álmokat s piros, didergő szívet Isten tenye-
rébe helyezve repül a költészet tovalebbe szár-
nyán a magasba, a Végtelenbe s megérkezik má-
sodszor is haza Istenéhez, Teremtőjéhez.

A húszas évek elején már megindul lelkében
egy sajátosan és gazdagon nép gyökerű keresz-
ténység s ennek fordulatát egészen szegedi és
szegedkörnyéki népi versei jelentik. Verseket ír,
magyar könyörgést A fekete Mária-hoz, Akihez
vigaszt várva eljöttek a hű zarándokok messze
tájról s eljött ő is

*... e szomorú öltő
Bús magyarja, hű zarándoka,
... a csüggedt, árva költő,
ki ajándékuul verset hoz,
... mint könnyét a felhő,*

a feketén is vigaszt derengő Magyarok Asszonyá-
nak. A Haviboldogasszony, Betlehem, Bucsunia c.
versei egy-egy remekel a magyar és katolikus
áhitatnak.

Ezt a magyar és katolikus áhitatot legjobban
mutatja költői és emberi fordulásával a maga
egész szemléletességében a tápai Krisztus remek
egysége:

*„Az ország útján függ s a földre néz,
Arcán szelid mosoly a szenvedés,
A falu népét nézi esőndesen,
Amint ballagva munkából megyen.*

*A magyar Krisztus, a falusi szent,
Hiszen nekik is megváltást izent.
Feje fölött a nyárfa is magyar,
A fecske is és egy a zivatar,
Mely őt paskolja s a falut veré,
És folyton buzgó őt szent sebei*

*Nem a magyarság sorsát hirdetik?
És ki segít már, ha ő nem segít?*

Magyar hit és katolikus hitvallás kettősségét
vel haza jutott az Istenhez és ezzel a csomaggal
érkezett el 54 évét számláló életének állomásához
is négy évvel lezelle, 1937 április 6-án.

Elmenetele lassu, csendes, bucsunéklü, fá-
dalmas elmenés volt, de hisszük, hogy a könyö-
rületen Uristen kegyelmes békessége várt rá az
Örökkévalóságban, mely után annyira vágyódott.
Hiszen már 35 éves korában békességes szomorú-
sággal írta:

*... minden bánat lassan béke lesz,
És mindenik gyötrődés győzelem,
S a kinok kinja, mely vérig sebez,
Soait túllátni a szük életen.*

*... az élet, a szép, nagy processzió,
Mely indul örvény és sírok fölött,
Az égi tájfelé tart csendesen,
S egy stációja van: a végtelen.*

Processziója elvonult örvény és sírok fölött
de itthagya drága örökségét, önmagát, végrende-
letét, testamentumát:

*Szeretnék néha visszajönni, még,
Ha innen majd a föld alá megyek,
Feledni nem könnyű a föld ízét,
A csillagot fönn és a fellegét.*

Igen, jöjj vissza kis fejjével diszitett egyszerű,
kopott sírodból, melyet jutalmul kaptál kinn a
temetőben és légy verseiddel, különösen szegedi
dalajddal serkentő buzditó erő, a fejjádat imádó,
léleklátó vates, kivel együtt valljuk minden taga-
gadással szemben, amit magad énekeltél Szeged-
ről:

*... hogy az öreg Tisza felett,
Az örök élet csillaga remeg*